

Maria Alm

Socialnämnden 2024-03-20

Utredning om möjligheter att öka antalet vård- och omsorgsboendeplatser i egen regi

Ärende

Socialnämnden behandlade den 11 december 2023 ärendet återredovisning från egen regi gällande åtgärdsplan för en ekonomi i balans för kommunens vård- och omsorgsboenden. Socialnämnden gav vid samma tillfälle förvaltningen i uppdrag att utreda möjligheten att bygga till befintliga boenden i egen regi, Annebergsgården, Stocksundsgården och Klingsta.

De vård- och omsorgsboenden kommunen driver i egen regi är små enheter. I åtgärdsplanen redovisades större enheter som en möjlig åtgärd på längre sikt eftersom större enheter förväntas öka förutsättningar för ekonomi i balans.

Uppdraget beskriver att det samtidigt finns ett behov av fler platser inom vård- och omsorgsboende de kommande åren och att socialnämnden behöver få alternativ som kan leda till fler boendeplatser. I Boendeplan för socialnämnden år 2024 - 2033 beräknas behovet öka med 95 platser de närmaste 10 åren.

Föreliggande utredning ger en överskådlig bild av att det finns både möjligheter till och fördelar med att skapa större enheter inom kommunens egen regi. En första indikation visar att det bör finnas möjligheter för tillbyggnad på något av de föreslagna tre vård- och omsorgsboenden. Fördjupad utredning behöver göras.

Socialförvaltningen föreslår att det vidare utredningsarbetet som behöver göras lämnas över till kommunstyrelsen i enlighet med kommunens lokalförsörjningsprocess.

Socialförvaltningen föreslår vidare att förvaltningen ges i uppdrag att utreda en lämplig tidplan för att på sikt avveckla Storkalmar vård- och omsorgsboende.

Maria Alm

Socialförvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden antar förvaltningens förslag att överlämna utredning, om möjligheter att öka antalet vård- och omsorgsboendeplatser på någon av befintliga boenden i egen regi, till kommunstyrelsen.

Socialnämnden uppdrar åt socialförvaltningen att utreda en lämplig tidplan för att på sikt avveckla Storkalmar vård- och omsorgsboende.

Socialförvaltningens utredning

Bakgrund

Socialnämnden gav förvaltningen i uppdrag att utreda möjligheterna att bygga ut befintliga boenden Annebergsgården, Stocksundsgården och Klingsta. Socialnämnden behöver få alternativ som kan leda till fler boendeplatser. Uppdraget beskriver att det finns ett behov av fler platser inom vård- och omsorgsboende de kommande åren. I budget 2024 redovisas ett behov av 95 platser fler än idag. De enheter vi idag driver i egen regi är förhållandevis små enheter – rekommenderat är att ha boenden med minst 60 platser.

I Boendeplan för socialnämnden år 2024-2033 som antogs av socialnämnden 14 juni 2023,8 redogörs för det framtida behovet av platser på boenden i kommunen. De närmaste 10 åren beräknas behovet öka med motsvarande 95 platser fler än idag.

Kommunens boenden i egen regi

Vård och omsorg egen regi i Danderyds kommun driver fyra vård- och omsorgsboenden. Boendena består av mellan 16 och 40 lägenheter och har olika inriktningar, demens och somatik.

Stocksundsgården

Tre boendeavdelningar med somatisk inriktning, med sammanlagt 23 lägenheter och en boendeavdelning med demensinriktning och som har 7 lägenheter, totalt 30 lägenheter.

Klingsta

Fyra boendeavdelningar med demensinriktning, totalt 39 lägenheter.

Annebergsgården

Fyra boendeavdelningar med somatisk inriktning med sammanlagt 40 lägenheter.

Maria Alm

Storkalmar

Två boendeavdelningar med demensinriktning med sammanlagt 16 lägenheter.

Hur många platser som krävs i ett vård- och omsorgsboende för ekonomisk hållbarhet och att samtidigt upprätthålla kvalitet är det svårt att finna en exakt siffra på. Allmänt vedertaget är att ett jämförelsevis lågt antal platser på ett vård- och omsorgsboende ger stora utmaningar att upprätthålla en ekonomi i balans.

Egen regis ekonomiska underskott kan kopplas främst till vård- och omsorgsboendenas resultat. Trots god beläggning av lägenheterna och fortsatt stor efterfrågan, täcker inte intäkterna verksamheternas kostnader. Budget 2024 för Storkalmar och Stocksundsgården är lagd på – 1 968 tkr respektive – 690 tkr där den operativa personalens resurstäthet är minimerad till gränsen för att kunna säkerställa en kvalitativ vård enligt LOV-avtalet (lagen om valfrihetssystem). Kommunens egen regi verkar med samma krav på kvalitet som övriga verksamheter som är anslutna till kommunens LOV-avtal. I den operativa personalen ingår omvårdnadsansvarig sjuksköterska, arbetsterapeut, fysioterapeut, aktivitetsansvarig och undersköterska. Även verksamhetens ledning (verksamhetschef och gruppchef) ingår i beräkningen.

Klingsta och Annebergsgården är budgeterad i balans men har ingen marginal för vardagliga händelser som resulterar i ökade kostnader, det vill säga verksamheterna saknar en buffert.

Klingsta påvisar ett lägre totalt nettoresultat i jämförelse med Annebergsgården på grund av verksamhetens demensinriktning och att lokalernas utformning kräver en ökad resurstäthet av undersköterskor nattetid för att säkerställa en kvalitativ vård enligt LOV-avtalet.

Beräkningarna påvisar de ekonomiska effekterna av ett ökat antal lägenheter med 20 per verksamhet. Intäkterna ökar medan personalkostnader, det vill säga kostnader för övrig personal (kock, måltidsbiträde och vaktmästare), inte ökar för att säkerställa en kvalitativ vård enligt LOV-avtal. Ökning av undersköterskor sker enligt ett nyckeltal, undersköterskor/boende. Antal omvårdnadsansvarig sjuksköterska per verksamhet beräknas enligt antal boende/omvårdnadsansvarig sjuksköterska vilket är högst 20 st.

Maria Alm

Vid ett räkneexempel gällande Annebergsgården skulle en förändring från 40 platser till 60 platser medföra att personalbemanningen förändras utan att personaltätheten per brukare förändras. Det medför en lägre kostnad motsvarande ca 3,7 mnkr för boendet. Oaktat eventuell förändrad nivå i lokalkostnad.

Exempel Annebergsgården			
Sammanställning jmf 40 resp 60 brukare			
Platser	40	60	
omvårdnadspersonal	36	51	
Övr pers	3,62	3,62	
omvårdnadspersonal / antal brukare	0,9	0,9	
All personal / antal brukare	0,99	0,92	0,08 per boende *60 = 4,8 helårspersonal

Socialförvaltningens yttrande

Utredning visar att det finns behov av åtgärder för att uppnå ekonomisk t hållbara vård- och omsorgsboenden för äldre i kommunen. En av åtgärderna som identifierats är att se över möjligheterna att öka antalet boendeplatser i befintliga boende. Socialförvaltningen har översiktligt undersökt möjligheten att utöka befintliga boenden så att antalet platser uppgår till minst 60.

I Boendeplan för socialnämnden 2024-2033 konstateras att behovet ökar med motsvarande 95 boendeplatser på tio år jämfört med nuläget. Kommunen behöver ha en beredskap för att tillgodose kommande behov. Den planerade byggnationen av ett vård- och omsorgsboende, i Djursholm med 60 platser, bedöms inte ensamt räcka för att möta det långsiktiga behovet. Ett boende i privat regi planeras även att uppföras i anslutning till Danderyds sjukhus. Tidplanen avseende färdigställande av detta boende är för närvarande oklar.

Det finns fördelar med att bygga ut befintliga boenden för att skapa alternativ som kan leda till fler boendeplatser och samtidigt skapa mer ekonomiskt hållbara enheter inom egen regi.

Socialnämndens lokalbehov beskrivet i detta tjänsteutlåtande föreslås lämnas över till kommunstyrelsen för fortsatt utredning. Vidare utredning av de åtgärder som berör en eventuell utökning av något av de befintliga boendena kan med fördel införlivas i kommunens ordinarie lokalförsörjningsprocess.

Maria Alm

För att nå ekonomi i balans med kvalitet i kommunens vård- och omsorgsboenden föreslås även att det särskilt utreds vad en avveckling av Storkalmar vård- och omsorgsboende skulle innebära.

Ekonomiska konsekvenser

Förslagen i tjänsteutlåtandet bedöms medföra att mer ekonomiskt hållbara boenden kan utvecklas i kommunen. Egen regi bedöms få ökade förutsättningar för ekonomi i balans.

Ekonomiska konsekvenser gällande byggkostnader och hyroskostnader har inte beaktats i detta tjänsteutlåtande.

Barnperspektiv

Socialförvaltningen bedömer att det inte medför några konsekvenser för barn och unga då det berör verksamheter för vuxna.

Britt-Marie Ekström
socialdirektör

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande Utredning om möjligheter att öka antalet vård- och omsorgsboendeplatser i egen regi SN 2023/0130
2. Uppdrag till socialförvaltningen, § 154 i protokoll SN 2023/0130 inklusive bilaga.

Expedieras
Kommunstyrelsen